

Asian Culture and Art Studies, Institute for Humanities and Cultural Studies (IHCS)

Biannual Journal, Vol. 1, No. 1, Autumn and Winter 2022-2023, 209-234

<https://www.doi.org/10.30465/acas.2019.2885>

The impact of cinema and Japanese myths on Anime Naruto

Hossein Fahimi*, Payam Zinalabedini**

Fatemeh Abdikhan***

Abstract

Myths have such a special place in people's thoughts and beliefs that by which one can promote a way of thought among people and sometimes dispatch a way of thought into oblivion. In line with this, Japanese writers and artists have successfully included such a goal in their dramatic and visual works – among them animations – and tried their best to present it in new formats to their viewers. Manga, as a traditional designing style in Japan, which depicts various social questions in a fractionated manner in a single frame, has been used in Anime, the Japanese animation. The style in question has managed to build on Japan's culture and myths to influence its audience at home and abroad. Naruto is one outstanding example of such works. The current research aims to identify the myths in the Japanese culture and analyzes them in Anime Naruto series. The researcher has applied a qualitative method with a descriptive approach based on reviewing library references, as well as archived audio and visual works. The research focuses on a review of Anime Naruto and the impact of cinema and Japanese myths on it. The results of the research show that cinema has left an impact on the Anime thanks to its realistic attitude. This advantage has in turn made Anime Naruto a believable animation series for different audiences

Keywords: Myth, Japanese myths, Cinema, Manga, anime, Naruto

* PhD in art research, assistant professor at Sourah University, Tehran, Iran (Corresponding Author),
fahimi@soore.ac.ir

** Ph.D. Candidate of art research, lecturer of cinema and animation at Soura University, Tehran, Iran,
payam.zinalabedin@ut.ac.ir

*** Master's student in animation, Soura University, Tehran, Iran, Fatima.0amj@gmail.com

Date received: 17/10/2022, Date of acceptance: 08/02/2023

تأثیر سینما و اسطوره‌های ژاپن بر اینمه ناروتو

حسین فهیمی*

پیام زین العابدینی**، فاطمه عبدالخان***

چکیده

استوپره‌ها جایگاه ویژه‌ایی در اعتقاد مردم دارند، به گونه‌ایی که گاه به کمک آن‌ها می‌توان اموری را در میان مردم رواج داد یا حذف کرد. در این راستا، هنرمندان ژاپن در ساخت آثار اینمیشن به این ویژگی توجه کرده‌اند. سنت کهن طراحی مانگاها که همواره موضوعات اجتماعی را به شکلی تقطیع شده در یک کادر به تصویر کشیده در اینمیشن ژاپن که به اینمه مشهور است استفاده شده و این فرهنگ اسطوره‌ای توanstه است بر مخاطب داخلی و خارجی تأثیرگذار باشد. پژوهش حاضر قصد دارد، با هدف شناسایی اسطوره‌های ژاپن، این اسطوره‌ها را در مجموعه اینمه ژاپنی ناروتو تحلیل کند. روش تحقیق کیفی با رویکردی توصیفی است. مسئله اصلی بررسی اینمه ناروتو و تأثیر سینما و اسطوره‌های ژاپن بر آن است. نتایج حاصله نشان می‌دهد سینما براساس امتیاز واقع‌نمایی بر این اینمه تأثیرگذار بوده و باعث شده است که مجموعه ناروتو برای مخاطبان گوناگون باورپذیر باشد.

کلیدواژه‌ها: اسطوره، اسطوره‌های ژاپن، سینما، مانگا، اینمه، ناروتو.

۱. مقدمه

ژاپن را دیار اسطوره‌ها، روایات، افسانه‌ها و «فولکلور» می‌دانند. «تنوع و بسیاری افسانه‌ها و داستان‌های ژاپنی از آینین «شیتو» متأثر است» (پیگوت، ۱۳۸۴: ۱۲). داستان‌های اساطیری و

* دکترای پژوهش هنر، استادیار دانشگاه سوره تهران، ایران (نویسنده مسئول)، fahimi@soore.ac.ir

** دانشجوی دکتری پژوهش هنر، مدرس سینما و اینمیشن دانشگاه سوره تهران، ایران، payam.zinalabedin@ut.ac.ir

*** دانشجوی کارشناسی ارشد اینمیشن، دانشگاه سوره تهران، ایران، Fatima.0amj@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۲۵، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۱۹

فولکلور ژاپن به عوامل مختلفی وابسته است که از آن جمله می‌توان به تنوع شرایط اقلیمی و جغرافیایی ژاپن اشاره کرد. در شیتو^۱، دین باستانی ژاپن و فرهنگ کهن این کشور، خدای یگانه جایگاهی ندارد و خدایان متعدد با اسامی مختلف و نقش‌های دون، معمولی، و بالامربته وجود دارد. خدایان ژاپنی آنتروپومorfیک (antropomorphic) یا انسان‌پیکرنده؛ یعنی ظاهر، اندیشه، سخن‌گفتن، و کردارشان به انسان‌ها شباهت دارد. در میان این تنوع خدایی، خدایانی با کالبدهای انسانی، حیوانی، هیولا‌بی، ماهیت نورانی، ترکیبی، مافوق طبیعی، نباتی، جمادی، و غیره یافت می‌شوند. بخشی از این خدایان و کامی‌ها (Kami) که در اینیمه‌های ژاپن به نمایش در می‌آید ارواح حیوانات‌اند که نقش‌های ویژه‌ای ایفا می‌کنند. به‌طور خاص، می‌توان از ناروتو (Naruto/^۲ナルト) نام برد که این اسطوره‌ها در آن نقش دارند. ناروتو نام یک مجموعه مانگای (Manga/ 漫画) پُر‌طرف‌دار است که ماساشی کیشیموتو (kishimoto Masashi/ 岸本 齊史) آن را نوشته و تصویرسازی کرده است و از روی آن چندین مجموعه اینیمه، فیلم سینمایی، و بازی نیز ساخته شده است. درون‌مایه داستان ناروتو بیشتر درباره نینجاهای دارای قدرت‌های مافوق طبیعی و استفاده آن‌ها از چاکرا^۳ برای جنگیدن است.

۲. بیان مسئله

مجموعه ناروتو نه تنها موجب زنده‌نگهداشت فرهنگ کشور ژاپن در بین مخاطبان داخلی و باليدين جوانان ژاپن به فرهنگ و اساطیرشان شده بلکه به‌واسطه فروش مجموعه‌ها، بازی‌های رایانه‌ای، لباس‌ها، اسباب‌بازی‌ها، و حتی جذب توریست رشد اقتصادی را نیز به‌همراه داشته است. در مجموعه ناروتو شاهد تأثیرات اساطیر و داستان‌های کهن و باورها از ادیان گوناگونیم. اساس مجموعه بر داستان هاییل و قاییل و حسادت و برادرکشی است که در ادیان ابراهیمی مطرح است. این داستان به نفرین برادرها شناخته می‌شود که هر نسلی به‌نوبه خودش این اشتباه را انجام داده است و شخصیت ناروتو قصد جلوگیری از ادامه این روند را دارد. در روایت ناروتو، نقش قهرمانان براساس ساختار اسطوره‌ایی، الگوی سه‌بخشی «جدایی – تشرف – بازگشت» که می‌توان آن را هسته اسطوره یگانه نامید (کمبل، ۱۳۸۹: ۴۰)، پایه‌ریزی شده است. شخصیتی ضعیف هدفی بزرگ پیدا می‌کند و در راستای رسیدن به آن باید با نفس خود مبارزه کند. براین‌اساس، این پژوهش تلاش دارد درآغاز تعریفی از اسطوره، مانگا، و اینیمه ارائه دهد و دردامنه اساطیر ژاپن و نقش آن را در متن اینیمه ناروتو بررسی کند. مسئله اصلی این پژوهش تأثیر سینما و اسطوره‌های ژاپن بر اینیمه ناروتو براساس نظر اسطوره‌ای کمبل است.

۳. تعاریف مهم

۱.۳ اسطوره

در زبان مرسوم قرن نوزدهم، به هر آنچه که با واقعیت تضاد داشت اسطوره اطلاق می‌شد (الیاده، ۱۳۷۴: ۲۳). به کلام دیگر، اسطوره تاریخ راستینیست که در سرآغاز زمان روی داده و الگویی برای رفتار انسان فراهم آورده است (همان: ۲۴). اسطوره و تجدید حیات اسطوره به نمایش دغدغه‌های خاص زمانه روی می‌آورد و با ایجاد بستر تجربه‌های عینی و ذهنی، انسان‌های معاصر را به تفکر و واکنش وامی دارد (بزرگ بیگدلی و قاسم‌زاده، ۱۳۸۹: ۵۴). اسطوره هربار که نقل شود به آفرینش عالم و کائنات مداومت می‌بخشد (ستاری، ۱۳۸۳: ۱۱). معمولاً اسطوره‌ها از یک روایت باستانی زبانی یا سینه‌به‌سینه سرچشمه و مایه می‌گیرند. شماری از آن‌ها از آفرینش و آغاز، پدیده‌های طبیعی، و مرگ سخن می‌گویند و شماری دیگر از ماهیت و طبیعت، و نتیجه کار و رفتار موجودات ملکوتی و خدایان؛ حال آن‌که باز هم شمار دیگری هستند که با آوردن روایات گوناگون درباره ماجراهای پهلوانان یا بدیختی‌ها و نگون‌بختی‌های انسان‌های خودبین نمونه و الگوهایی از رفتارها و طرز سلوک بزرگ‌منشانه ارائه می‌دهند. در اسطوره‌ها، اغلب ردپایی از افسانه یا روایات مردمی و فولکلور می‌بینیم. در این افسانه‌ها، انسان صورت پاره جدایی‌ناپذیر یک هستی بزرگ و پهناور معرفی می‌شود که هم‌چنین بذر حرمت توأم با ترس از اشیای مرموز، ناشناخته، و شگفت‌انگیز را در دل آدمیان می‌کارند (روزنبرگ، ۱۳۷۹: ۱۷). فرای در مقاله «ادبیات و اسطوره» چنین می‌نویسد: «اسطوره، به ساده‌ترین و معمول‌ترین معنا، نوعی سرگذشت یا داستان است که معمولاً به خدا یا رب‌النوع و موجودی الهی مربوط می‌شود» (نامور مطلق، ۱۳۹۲: ۲۷).

۲.۳ اسطوره‌های ژاپن

اساطیر ژاپن مجموعه‌ای از باورهای تأثیرگرفته از آموزه‌ها و سنت‌های شیتو و بودیسم است که بر فرهنگ و آداب و رسوم فولکلوریک مبتنی می‌باشد و با کشت و زرع و شرایط اقلیمی و جغرافیایی در ژاپن نیز مرتبط است. پانtheon (Pantheon) یا مجموعه خدایان آیین شیتو، خود، به تنها‌یی شامل تعداد غیرقابل شمارش از کامی است. کامی یک واژه ژاپنی است که ترجمه آن «خدایان» یا «روح» می‌باشد (عبدی و کرکنی، ۲۳: ۱۳۹۲).

ژاپن سرزمین کوهستان‌هایی با قلل مرتفع و آتش‌فشار، آبشارها، دریاچه‌ها، چشمه‌های آب گرم، رودهای خروشان و زلال، و جنگل‌های ژرف و انبوه و سیز است و همواره

دستخوش و قایعی همچون زلزله، طوفان، خروش و طغیان آتش‌فشاری، امواج ناشی از جزر و مد، و... است که هریک از آن‌ها می‌توانسته‌اند بهنوبه خود منشأ شکل‌گیری داستان‌ها و افسانه‌هایی باشند...، در آین شیتو بسیاری از نمودهای طبیعی مثلاً یک آتش‌فشن، درخت هلو، و جز آن یک انسان روح یا «کامی» است. در این آین، بسیاری از درختان و حیوانات پیک خدایان‌اند و نباتات و حیوانات در اساطیر و فولکلور ژاپن از نقش اساسی برخوردارند (پیگوت، ۱۳۸۴: ۱۲، ۱۱).

پرهیز از سفر و دلبستگی به زیبایی‌های طبیعی و سرزمین خود از دیرباز خالق ژاپنیان وطن دوست بوده است.

انزوای ژاپن موجب شناخت بیش‌تر محیط طبیعی و آفرینش افسانه‌ها و روایات بومی بوده است که با منطقه‌ای خاص یا نمودهایی از آن پیوند دارد؛ مثلاً روایت و افسانه‌های مربوط به کوه فوجی بسیار و تاریخ بسیاری از آن‌ها به زلزله بزرگ ۲۸۶ ق م بازمی‌گردد. زلزله ۲۸۶ ق م موجب شکافته‌شدن زمین و ویرانی بسیار و این ماجرا در ۱۹۲۳ م نیز تکرار شد و سبب نابودی بناها و مردمان بسیاری در توکیو و یوکوهاما شد. دریاچه بیوا (琵琶湖) واقع در ایالت ئومی در جنوب غربی ہونشو نیز خاستگاه افسانه‌های بسیاری است. در ئومی تپه کوچکی، به نام میگامی (Migami) وجود دارد که شکل آن همانند کوه فوجی است. فوجی از دیرباز کوهی مقدس بوده است و می‌گویند در گذشته زائران ژاپنی منطقه میگامی تا فوجی را به جای هفت روز در صد روز طی می‌کردند (پیگوت، ۱۳۸۴: ۱۲).

دو کتاب کوچیکی (Kojiki/ 古事記)^۵ و نیهون شوکی (Nihongyoki/ 日本書紀)^۶ هنگامی نوشته شده‌اند که ژاپنی‌ها اسطوره‌های ستی و سینه‌به‌سینه‌شان را به عنوان واقعیت پذیرفتند. نویسنده‌گان این کتاب‌ها تلاش کردنده که نفوذ چینی‌ها و هندی‌ها بر معتقدان مذهبی باستانی و نخستین‌شان را به حداقل برسانند. اسطوره آفرینش مخصوصاً ژاپنی است؛ زیرا در این اسطوره پس از شرح آفریده‌شدن زمین بی‌درنگ موضوع بوجود آمدن جزایری را بررسی می‌کند که سرزمین ژاپن را می‌سازند.

اسطوره آفرینش، ضمن این‌که درباره مبدأ یا اصل پدیده‌های محلی طبیعت - مثل جزایر، کوهستان‌ها، جنگلهای، و رودخانه‌ها، و نهرها - سخن به میان می‌آورد، درباره طرح زایش، ازدواج و مرگ دو تن از خدایان اصلی هم صحبت می‌کند که خود الگویی است از زندگی انسان‌ها (روزنبرگ، ۱۳۷۹: ۷۱۱).

۳.۳ مانگا

مانگا در زندگی ژاپنی‌ها موضوعات مختلف اجتماعی را خمیرمایه داستان‌های خود می‌کند و سطح وسیعی از مخاطبان را جذب می‌کند.

مانگا داستان مصوری با حساسیتی قابل تشخیص است. اصطلاح حساسیت با قصد ابهام درجهٔ تحقیق در این دادن گروهی از خصایص و دربرگرفتن قالب‌های کاراکترهایی دارای چشممان درشت و چانه تیز است که بسیاری از مردم آن‌ها را خلاصه‌شده در آثار اوسامو تزوکا می‌دانند. هم‌مانگاهای به یکدیگر شبیه نیستند و فلسفه داستانی یکسانی ندارند (Johnson-Woods, 2010: 2).

طراحی مانگا از زمان‌های بسیار دور، در طومار معابد قرن دوازده، زمانی که طراحی آدمک به عنوان نوعی تبلیغات و فن انتقاد اجتماعی بوده، وجود داشته است. با پیش‌رفت تکنولوژی چاپ با قطعات چوبی، مردم زیادی در محدوده وسیعی با نشریات آشنا شدند. این جریان در قرن نوزده تحت تأثیر کمیک اروپا و امریکای شمالی قرار گرفت و به صورت مانگای امروزی درآمد. عده‌ای نیز معتقدند مانگا به شکلی که امروزه وجود دارد در دهه ۱۹۵۰ ایجاد شد و دلیل آن را وضعیت اجتماعی و وجود کارهای باکیفیت پدیدآورندگانی چون اوسامو تزوکا، نویسنده مانگای کودکان مانند امپراتور جنگل (Janguru Taitei/ ジャングル大帝) و هسته نیرومند (Samurai/ 侍)، نوجوان‌های پُر جنب و جوش دارای قدرت‌های جادویی یا پسران نینجا ماجراجو تصور اشتباهی است. بلکه مانگا برای هر سلیقه، گروه سنی، و علاقه‌های نوشه و طراحی می‌شود. مانگاهای براساس ژانر طبقه‌بندی می‌شوند. شونن (Shonen/ 少年) رای پسران، شوچو (Shōjo/ 少女) برای دختران، سینن (Seinen/ 青年) برای مردان و جوسی (Josei/ 女性) برای دختران،

برای بانوان شاخه‌های اصلی تقسیم‌بندی مانگا هستند (Johnson-Woods, 2010: 8). مانگا را، در زبان انگلیسی، رسانه‌ها به عنوان کمیک ژاپنی می‌شناسند، به خصوص که همانند کمیک از قاب‌های جداگانه حاوی تصاویر گرافیکی و متن تشکیل شده است. همچنین، در ژاپن تا سال ۱۹۷۰ کارتون‌های تلویزیونی با نام مانگا شناخته می‌شدند و پس از آن اصطلاح اینمه را به کار برداشت (Ingulsrud and Allen, 2009: 23). مانگاهای در حقیقت شبیه استوری‌بردهایی‌اند که برای ساخت اینمه آماده شده‌اند. بیشتر مانگاهای با دکوپاژی دقیق، شبیه چیزی که بعدتر در نسخه اینمه دیده خواهد شد، طراحی می‌شوند.

۴.۳ اینمه

کلمه اینمه در اواسط دهه ۱۹۷۰ رایج و مصطلح شد. اینمه (アニメ/ Animation) معادل ژاپنی و خلاصه‌شده کلمه اینمیشن (Animation) است. این کلمه در ژاپن به‌طور کلی به تمام انواع اینمیشن گفته می‌شود، اما در سایر نقاط جهان کلمه اینمه یادآور اینمیشن‌های تولیدشده در ژاپن و چند کشور آسیای جنوب شرقی، از جمله کره، است.

با وجود این که اینمه لغتی رایج برای اینمیشن در ژاپن است، تا نیمه‌های قرن بیستم ابداع نشده بود. تا پیش از این، اصطلاحاتی چون سنگا (Senga) یا هنر خطی، کوگا (Kuga) تصاویر ورق‌خورده، دکوبو شین گاچو (Dekobo shin gacho) تصاویر جدید موزی، چامه بو زو (Chamebo zu) تصاویر بازیگوش، و اخیراً اصطلاحات پُر طرف‌دارتری مانند مانگا ایگا (Manga Eiga/ 漫画映画) فیلم کارتونی و دوگا (Doga) تصاویر متحرک، مورد استفاده قرار گرفتند (Clements and McCarthy, 2006: 1).

هنرمندان ژاپن تلاش و فعالیت گسترده‌ای در طول یک قرن گذشته از خود نشان داده‌اند. «یاسوگی میوراتا اولین اینماتور ژاپنی بود که از تکنیک اینمیشن روی تلق به روش امریکایی بهره گرفت و در فاصله سال‌های ۱۹۲۷ تا ۱۹۳۵ بیش از سی فیلم اینمیشن ساخت» (بندازی، ۱۳۸۵: ۱۱۸-۱۱۹).

۴. چهارچوب نظری

کمبل (Campbell)^۸ سیر تحول و سفر تک‌اسطورة قهرمان را به سه مرحله اصلی تقسیم می‌کند که عبارت‌اند از: جدایی (عزیمت) که شامل پنج مرحله است، تشرف که شامل شش مرحله

است، و بازگشت که شامل شش مرحله است؛ و آن را هسته اسطوره یگانه می‌نامد و در شرح آن می‌نویسد:

یک قهرمان از زندگی روزمره دست می‌کشد و سفری مخاطره‌آمیز به حیطهٔ شگفتی‌های ماوراء الطیبعه را آغاز می‌کند: با نیروهای شگفت در آنجا رو به رو می‌شود و به پیروزی قطعی دست می‌باید. هنگام بازگشت از این سفر پُرمزوراز، قهرمان نیروی آن را دارد که به یارانش برکت و فضل نازل کند (کمل، ۱۳۸۰: ۴۰).

در مجموعه ناروتو، شخصیت اصلی یعنی ناروتو از این الگو پیروی می‌کند. با مهرکردن نه-دم در ناروتو، او از آغاز تولد به ماجراهای دعوت می‌شود که سرنوشت نوع بشر به آن بستگی دارد. قهرمان‌های دنیای جدید و روایت‌های نو در رسانه‌ها و هنرها بی‌مانند رمان و سینما نیز جلوه‌هایی از قهرمانان اسطوره‌ای‌اند. سینما دارای ویژگی و کارکردهای منحصر به فرد ذیل است:

۱.۴ باورپذیری

سینما برای جلب نظر مخاطب همواره تلاش دارد باورپذیر باشد. این باورپذیری نتیجهٔ واقع‌نمایی است. «دیدنی ساختن آنچه تو می‌بینی به واسطهٔ ماشینی که آن را آن‌طور که تو می‌بینی نمی‌بیند» (برسون، ۱۳۸۲: ۶۵).

۲.۴ گریزخواهی (escapism)

مخاطب با وجود مشکل و اضطراب‌های اجتماعی و زیستی فراوان به تماشای فیلم می‌نشیند و در زمان تماشا و پس از آن انگار که تخیلهٔ هیجانی (catharsis) شده باشد بسیاری از نگرانی‌ها از او دور می‌شود. استقبال جامعهٔ کره از سینما در ۱۹۵۱ (جوت، ۱۹۸۹: ۱۱۱) و مردم امریکا پس از جنگ جهانی دوم با وجود مشکلات مالی شدید از این هنر رسانه به همین دلیل است.

۳.۴ هم‌ذات‌پنداری (identification)

مخاطب در هنگام تماشای فیلم خود را به جای شخصیت‌های فیلم و ستاره‌ها قرار می‌دهد و با آن‌ها هم‌دلی (empathy) می‌کند (لاکان، ۱۹۹۶).

برپایه موارد ذکر شده، سینما می‌تواند در خلق اسطوره‌سازی و نمایش آن مؤثر واقع شود. از این‌روی، چارچوب و مبانی نظری این پژوهش بر مبنای تأثیر سینما بر اینمه ناروتو و بررسی آن براساس نظر اسطوره‌ای کمبل است.

۵. شرح مورد مطالعاتی

۱.۵ ناروتو

naruto، قهرمان داستان، کودکی تنها و ضعیف است که با مشکلات زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کند تا این‌که موفق می‌شود با کمک دوستانش جامعه‌ای آرمانی بسازد. در میان کشورهایی که در دنیای ناروتو وجود دارند، وجود روستاهای نینجا معادل قدرت نظامی هر کشور است. به مفهوم دیگر، این راهی برای ادامه دادن رابطه با کشورهای همسایه است. اما روستاییان تحت کنترل کشور نیستند و مقامی یکسان دارند. درین کشورهای دارای روستای نینجا، پنج کشور قدرتشان بی‌اندازه است. آن‌ها به نام پنج قدرت عظیم نینجا شناخته شده‌اند. دهکلهٔ مخفی برگ^۹ در کشور آتش، دهکلهٔ مخفی مه در کشور آب، دهکلهٔ مخفی ابر در کشور رعد، دهکلهٔ مخفی صدا در کشور باد، دهکلهٔ مخفی سنگ در کشور خاک قرار دارند. تنها رهبر هر دهکلهٔ مخفی اجازه دارد عنوان کاگه (Kage/ かたげ^{۱۰}) داشته باشد. هوکاگه، میزوکاگه (Mizukage/ 水影^{۱۱})، رایکاگه (Raikage/ 雷影^{۱۲})، کازه کاگه (Kazekage/ 風影^{۱۳}) و تسوچیکاگه (Tsuchikage/ 土影^{۱۴}) گوکاگه (五 Gokage/^{۱۵}) را تشکیل می‌دهند، نینجا‌هایی‌اند که بر ده‌ها هزار نینجا حکم‌فرمایی می‌کنند.

۲.۵ شخصیت‌های ناروتو

۱.۲.۵ تیم هفت

تیم هفت که با نام تیم کاکاشی و بعدها تیم یاما تو (Yamato/ ヤマト) شناخته شد، تیمی از دهکلهٔ مخفی برگ بود که به‌هیئت هاتاکه کاکاشی (Hatake Kakashi/ はたけ カカシ^{۱۶}) شروع به کار کرد. اعضای اصلی آن او زوماکی ناروتو (Uzumaki Naruto/ うずまき ナルト^{۱۷})، اوچیها ساسوکه، و هارونو ساکورا قهرمان زن داستان بودند. کاکاشی معتقد است اعضای گروه هفت شباهتهای زیادی با اعضای گروه میناتو^{۱۸}، پدر ناروتو، و استاد کاکاشی دارند. هریک از گنین

های گروه هفت زیرنظر یکی از سه نینجای اسطوره جیراییا (Jiraiya/自来也)، تسوناده (Tsunade/自来也) و اوروچیمارو (Orochimaru/大蛇丸) برای مدتی آموزش دیدند.

۲.۵ هاتاکه کاکاشی

او توانایی تقلید تکنیک حریف ش را در مبارزه دارد و نام او و این حقیقت که او همیشه صورت خود را زیر ماسکی مخفی می‌کند به این معنی است که او می‌خواهد هویتش مخفی بماند و تصویری از خود بسازد تا بتواند برای هر مناسبی به تناسب آن خود را تغییر دهد. او به طور معمول از تکنیک ازدیاد جسم و تکنیک جابه‌جایی استفاده می‌کند. در پشت نینجاها سگ، که توسط کاکاشی خوانده می‌شوند، هنوهنوموهجی (Henohenomoheji) یا مرد هیراگانا (Hiragana/) (平仮名، ひらがな) مشاهده می‌شود؛ صورتی عام که با حروف نوشته می‌شود و معمولاً در ژاپن روی صورت مترسک‌ها دیده می‌شود (<http://kaphinated.livejournal.com/62986.html>).

صورتک ساخته شده با نوشته هنوهنوموهجی

۳.۵ اوزوماکی (Uzumaki) ناروتو^{۱۸}

تکنیک‌های مارپیچ ناروتو^{۱۹} و طرز استفاده راسنگان (Rasengan/ ラセンガン) به معنی کره گردان است. این هم‌چنین اشاره دارد به نام خانوادگی پدر او که نامیکازه (Namikaze/ 波風) است به معنای موج و باد. ناروتو میزبان کیتسونه (Kitsune/ 狐)^{۲۰} با قدرت آزادسازی یانگ و وارث چاکرای آسورا است که قدرت‌های دنای شش طریقت^{۲۱} را بهارث برده است. در فولکلور ژاپن، کیتسونه‌ها تکیه‌کلامی دارند که مدام از آن استفاده می‌کنند که لغت داتنه با یو براساس این باور عمومی است. کیتسونه‌ها در فولکلور شرق وقتی به نهایت قدرت می‌رسند، از رنگ قرمز به رنگ طلایی درمی‌آیند و می‌توانند شکل انسانی بگیرند.

۴.۲.۵ اوچیها ساسوکه

اوچیها ساسوکه (Uchiha Sasuke)^{۲۲} بهترین دوست و دشمن اصلی ناروتو است. زمانی که کودک بود، برادرش تمام خاندانش را به قتل می‌رساند و به این دلیل هدفش نابود کردن برادر است. ساسوکه نامی بسیار کلیشه‌ای برای یک نینجا در ژاپن، چیزی مانند لانسلوت (Lancelot)^{۲۳} نامیدن یک شوالیه یا مرلین (Merlin)^{۲۴} نامیدن یک جادوگر، است. ساسوکه از اسطوره ساروتوبی ساسوکه (Sarutobi Sasuke/ 猿飛佐助) گرفته شده که شخصیتی است براساس ترکیبی از انسان‌های واقعی در تاریخ و منبع الهام شخصیت‌های اینمه‌ای زیادی بوده و وارث^{۲۵} ایندراست. تکنیک‌های این خاندان براساس شارینگان^{۲۶} است.

۵.۲.۵ آسورا و ایندرا

در اواخر داستان ناروتو نیز شاهد حضور اساطیر بودایی - هندو و ژاپنی هستیم. آسورا یا آشورا (Asura/Ashura/^{۲۷} اسُرَّا) و ایندرا (Indra/^{۲۸} ایندرا) از اسطوره‌های بودایی - هندو هستند. چهار تولد دوباره ناخوشایند وجود دارد که یکی از آن‌ها آسوراست. سه تای دیگر متولدشدن به صورت حیوان، رفتن به جهنم برای مدت کوتاه، و دیگری پرتا (Preta) یا روح گرسنه شدن است. تولد دوباره به صورت آسورا برای اشخاصی است که به عنوان انسان خوب زندگی کرده‌اند ولی در عین حال به دیگران ضرر رسانده‌اند. آنان راحت طلب‌اند ولی در عین حال به دلیل حسادت به دوا (Deva/^{۲۹} देव) و تلاش برای دوباره به دست آوردن مقام آغازینشان شاد نیستند. ایندرا رهبر دواها است. آسوراها و دواها بر قله کوه سومرو زندگی می‌کردند و زمانی که ایندرا به عنوان قانون‌گذار تمام جهان منصوب شد، آسوراها با نوشیدن شرابی ممنوعه آن را جشن گرفتند. ایندرا دستور پایین بردن منزلگاه آنان به کوه پایه سومرو را داد. در آن‌جا، آن‌ها متوجه رشد درخت سیتاپاتالی (Cittapatali) شدند که با درخت پاریچاتاکا (Paricchattaka) در قله فرق داشت. این ثابت می‌کرد که آن‌ها دیگر اجازه نداشتند با دواها بر قله کوه زندگی کنند. آسوراها یاغی شدند و چندبار سعی کردند از کوه بالا روند، اما شکست خوردند. هر بار که آسوراها و دواها با یکدیگر می‌جنگیدند، ایندرا کاری می‌کرد تا هیچ طرفی دچار زیان نشود. این جنگ‌ها با وجود عشق ایندرا به یکی از دختران آسورا^{۳۰} متوقف شد، اما آسورا هیچ‌گاه مقام خود را بازپس نگرفت.

۶.۲.۵ هارونو ساکورا

ساکورا (Sakura/ 桜) ۳۰ قهرمان زن داستان است. گل ملی ژاپن نیز محسوب می‌شود. نام خانوادگی ساکورا هارونو (Haruno/ 春野) ۳۱ نیز به معنای مزرعه بهاری است. در بخش اول، ساکورا توانایی ویژه‌ای ندارد و در نبردها وابسته به هم‌گروه‌هایش است. اما تصمیم می‌گیرد بر این وضع غلبه کند. سه سال با معلمش، تسوناده، کار می‌کند و توانایی‌هایش را بالا می‌برد. از اهداف تسوناده، آموزش تکنیک‌های پزشکی (Medical ninjutsu) به ساکورا است. ساکورا قادری می‌پیدا که با یک ضربه می‌تواند هدف زنده را از بین ببرد و بقیه اهداف را خرد و نابود کند. قدرت صد مهر (Strength of a Hundred Seal) یکی از توانایی‌های ساکورا است که در جنگ جهانی چهارم شینویی به کار می‌برد. او با رهاکردن قدرت صد مهر می‌تواند زخم‌های خود و دیگران را شفا دهد که توانایی کم‌یابی است. او می‌تواند کالبدشکافی کند، سلول‌ها را با علم ژنتیک امتحان کند، زهرها را از بدن خارج یا پادزه‌رشان را درست کند.

۷.۲.۵ جینچووریکی‌ها و بیجوهایشان

جينچووریکی‌ها به معنی قدرت قربانی انسان هستند که بیجو (Bijuu/ 尾獸) یا ارواح پلید دم‌دار ۳۲ در بدنشان دارند. تفاوت این ارواح پلید براساس دارابودن تعداد دم است و هر کدام شخصیت جداگانه‌ای دارد. شوکاکو (Shukaku/ 守鶴) یا ایچیبی (Ichibi) یک تانوکی ۳۳ یک - دم است، ماتاتابی (Matatabi/ 又旅) ۳۴ یا نیبی (Nibi/ 二尾) گربه‌ای دارای دو - دم است، ایسوبوو (Isobuu/ 磯撫) ۳۵ یا سانبی (Sanbi/ 三尾) لاک‌پشتی ۳۶ سه - دم است، سونگوکوو (Son Gokuu/ 孫悟空) ۳۷ یا یونبی (Yonbi/ 四尾) میمونی چهار - دم است، کوکوو ۳۸ یا گوبی (Gobi/ 五尾) اسب - نهنگی ۳۹ (Kokuō/ 穀王) پنج - دم است، سایکن (Saiken/ 犀犬) ۴۰ یا روکوبی (Rokubi/ 六尾) شش - دم است، چوومی (Chōmei/ 重) ۴۱ یا شیچیبی (Shichibi/ 七尾) ۴۲ کرگدن - سوسکی هفت - دم ۴۳ است، گیووکی (Gyūki/ 牛) ۴۴ یا هاچیبی (Hachibi/ 八尾) ۴۵ گاو - سفالوبودی هشت - دم ۴۶ است و کوراما (Kurama/ 九) ۴۶ یا کیووی (Kyūbi/ 九尾) ۴۷ روباهی نه - دم است. این بیجوهای زمانی بخسی از موجودی عظیم‌تر به نام جوبی (Juubi/ 十尾) یا ده - دم بودند. اولین نینجا ریکودوو سنتین (Rikudou Sennin/ 六道仙) ۴۸ افسانه‌ای با جوبی جنگید و با استفاده از تکنیک ایزاناگی (Izanagi/ イザナギ) که به او امکان می‌دهد که حقیقت را تغییر دهد، نیروی او را به نه هویت جداگانه تقسیم کرد. سپس، او هر بیجو را با توجه به شخصیتش نام‌گذاری کرد. بیجو مخلوقاتی با قدرت

تخربیب فوق العاده بودند که همگی ملت‌های نینجا به این قدرت مشتاق و به دنبال آن بودند که آن را سلاح خود سازند.^{۴۹}

۸.۲.۵ سان نین

سان نین یا سه نینجای افسانه‌ای جیراییا، تسوناده، و اوروچیمارو نینجاهای مشهور اهل کونوها به عنوان سه تن از قدرتمندترین نینجاهای زمان خود شناخته می‌شدند. آن‌ها در دوران گنین، شاگردان هیروزن ساروتوبی هوكاگه (Hiruzen sarutobi hokage) سوم بودند. جیرایا همیشه آماده کمک به بی‌گناهان و راست‌گویان بود حتی اگر پول‌دار بودند. روزی باز رگانی به نام فوکوتارو (Fukutaro) به اعدام محکوم شد درحالی که واقعاً مقصراً او نبود (Griffis, 1880: 130). داستان این سه از اسطوره ژاپنی «داستان جیراییای دلاور» (The Tale of the Gallant Jiraiya)^{۵۰} گرفته شده است. رابطه شخصیت‌ها در اینیمه با رابطه‌شان در این داستان افسانه‌ای مشابه است.

از نینجاهای نامور می‌توان به شخصیت‌های زیر اشاره کرد:

آکاتسوکی (Akatsuki)^{۵۱}، دیدارا (Deidara)^{۵۲}، هیدان (Hidan)^{۵۳}، ایتاچی (Itachi)^{۵۴}، کاکوزو (角都)^{۵۵}، کیسامه هوشیگاکی^{۵۶}، ناگاتو (Nagato)/長門، نینجایی اهل دهکده مخفی باران (Amegakure) که با هدف آوردن صلح به دنیا و حشی نینجاهای را تشکیل داد.

۳.۵ بین و یانگ

بین و یانگ (Yin & Yang)^{۵۷} شکل آن به صورت دایره‌ای است که با خطی کمانی به دو قسمت تقسیم شده است. نیمة روشن نماد نیروی یانگ و نیمة تاریک نماد نیروی بین است. هر قسمت با استی بخشی از طرف مقابل را در خود داشته باشد. هم‌چنین نمادی است از بخشی از گردباد جهانی که متضادها را گرد هم آورده است که در شرایط شکل‌گرفته توسط تضادها حرکت، دگردیسی، و پیوستگی دائمی را به وجود می‌آورد. ورود و خروج از این حرکت بیرون از خود حرکت است، همان‌گونه که تولد و مرگ خارج از حیات شخص است. محور عمودی در مرکز بین - یانگ «مرکزیتی تغییرناپذیر» است، یا به بیان دیگر، «مرکز» رمزی که در آن هیچ چرخش، بی قراری، ضربت، یا هرگونه دردی از این دست وجود ندارد. این مرکز با منطقه مرکزی چرخه تناسخ در نمادگرایی هندو مطابق است. این نماد هم‌چنین حاکی از دو میل موازن‌های چرخش و سیر تکامل است (Cirlot, 2001: 380).

۴.۵ رایجین و فوجین

خدای باد و آذرخش‌اند که براساس عناصر شخصیت‌های مجموعه ناروتو با توانایی باد ناروتو و آذرخش ساسو مطابقت می‌کنند. هردوی آن‌ها در هنر شیتو و بودایی حضور دارند و در ژاپن به عنوان محافظ دروازه‌های و معابد شناخته می‌شوند. فوجین با توبرهای از باد در پشتش به تصویر کشیده می‌شود و رایجین با طبل برای تولید رعد (<http://kaphinated.livejournal.com/62986.html>).

۵.۵ شارینگان^{۵۷} در اسطوره ژاپن

در اسطوره ژاپن، سوسانوو^{۵۸} (Susano'o/ 須佐之男) طوفان قدرتمند تابستان، برادر آماته‌راسو^{۵۹} (Amaterasu/ 天照) الهه خورشید و تسوکوییمی (Tsukuyomi/ 月読) خدای ماه است. هر سه این‌ها از ایزانانگی^{۶۰} (イザナギ) ، ایざなぎ (Izanagi) ، زمانی که صورتش را از آلودگی‌های یومی (Yomi/ 黄泉) یا همان جهان زیرین می‌شست، متولد شدند (<http://whatever-wip.blogspot.com/2012/04/Izanami-no-Mikoto.html>) خدایان ایزانانگی و ایزانامی (japanese-mythology-behind-sharingan.html) را که هم زن و شوهر و هم خواهر و برادرند فراخواندند تا عالم مادی را بیافرینند و به این ترتیب، می‌توان آن‌ها را با «آدم و حوا» تطبیق داد. آن‌ها درنهایت جزایر ژاپن و انبوهی از خدایان را به دنیا می‌آورند. هرچند ایزانامی، زمانی که کاگوتسوگی (Kagutsugi) تجسد آتش را به دنیا می‌آورد، می‌میرد. ایزانانگی در غم او به جهان زیرین شیطانی «یومی» سفر می‌کند تا او را بیابد، اما بعداز مجموعه‌ای از نشانه‌ها درنهایت موفق نمی‌شود و همین مسئله سبب بروز مرگ در عالم حیات می‌شود. ایزانانگی، در بازگشت، آینین تطهیر انجام می‌دهد و همان‌طور که صورتش را می‌شوید، سه خدا به دنیا می‌آیند؛ الهه خورشید، آماته‌راسو، از شستن چشم چپ پدید می‌آید؛ خدای ماه «تسوکوییمی» از چشم راست؛ و خدای دریا و طوفان‌ها «سوسانوو» از بینی اش (Ashkenazi, 2003: 172- 175). قدیمی‌ترین منبع اسطوره‌ها، «کوچیکی» و «نیهون‌شوکی»، از رقابتی دیرینه میان سوسانوو و خواهرش سخن می‌گویند.

زمانی که او به فرمان ایزانانگی درحال ترک آسمان بود، برای وداع نزد خواهر رفت. آماته‌راسو بدگمان بود، اما زمانی که سوسانوو پیش‌نهاد رقابتی داد تا صداقت‌ش را اثبات کند، او پذیرفت. آماته‌راسو که خشمگین و عصبانی بود در آما-نو-یوآتو (Ama-no-Iwato/ 天岩戸) مخفی شد، درنتیجه، خورشید برای مدت زمانی طولانی پنهان شد (Shirane, 2012: 19- 20).

«پس سوسانو از آسمان فرود آمد و از سرچشمه رودهای River Hi در ایالت ایزومو جاری شد. در این زمان، صدای گریهای شنید. در سرچشمه‌های رود به جست‌وجوی صدا رفت. او در آن‌جا پیرمرد و پیروزی را یافت. دختر جوانی بین آن‌ها نشسته بود که او را نوازش و برایش سوگواری می‌کردند. سوسانو از آن‌ها پرسید: «شما کیستید و چرا این گونه زاری می‌کنید؟» پاسخ این بود که: «من خدایی زمینی‌ام و نامم آشی - نادزوچی (Ashi-nadzuchi) است. نام همسر من تnadzuchi (Te-nadzuchi) است. این دختر فرزند ماست و نام او کوشینادا - هیمه است. زاری ما از این روست که پیش‌از این ما هشت دختر داشتیم. اما ماری سر یاماتا نو اُرچی (Yamata no Orochi/ 八岐の大蛇) هشت دم^{۶۲} سال به سال آن‌ها را بلعید و اینک زمان بلعیده شدن این دختر^{۶۳} فرا رسیده است. او هیچ وسیله‌گریزی ندارد، پس ما به ماتم نشسته‌ایم». سوسانو گفت: «اگر چنین است، دخترتان را به من می‌دهید؟» او پاسخ داد: «من تابع حکم تو خواهم بود و او را به تو می‌دهم». پس سوسانو همان‌جا کوشینادا - هیمه (Kushinada-hime/ 櫛名田比壳) را به شانه‌ای پُردنده تبدیل کرد و آن را در گره موهایش گذاشت. سپس، آشی - نادزوچی و تnadzuchi را وادادشت تا ساکی هشت لایه و هشت قفسه بسازد و در هر یک از آن طبقات یک ظرف پُر از ساکی^{۶۴} بگذارند و به انتظار آمدن مار بمانند. چون زمانش فرارسید، مار حقیقتاً نمایان شد. سری هشت شاخه و دمی هشت شاخه داشت. چشمانش قرمز بود، مانند گیلاس زمستان، و شاخه‌های صنوبر و سرو بر پشتیش روییده بود. همان‌طور که می‌خزید بر مکان هشت تپه و هشت دره کشیده می‌شد. چون پیش آمد و ساکی را دید، هر سر، ظرفی را نوشید و مست شد و به خواب رفت. پس سوسانو شمشیر ده‌وجی‌اش را که در بر گرفته بود از نیام کشید و مار را به قطعات کوچک قطعه کرد؛ زمانی که به دم رسید، لب شمشیرش کمی دندانه‌دنده شده بود. پس، او دم را شکافت و وارسی کرد. درون دم شمشیری بود. این همان شمشیری است که کوسا - ناگی نو تسوروگی (Kusa-nagi no tsurugi/ 草薙の剣) (نامیده می‌شود) (Aston, 1896: 52-55). این شمشیر^{۶۵} از دم اژدها آما - نو - موراکومو - نو - تسوروگی (Ama-no-Murakumo-no-) (Tsurugi/天叢^{۶۶} یا کوسانانگی - نو - تسوروگی را سوسانو به اسم هدیه آشتباه به آماته‌راسو داد. بنابر افسانه‌ها، آماته‌راسو این شمشیر را به همراه آینه یاتا نو کاگامی (Yata no Kagami/ 八咫鏡) و جواهر^{۶۷} یاساکانی نو ماقاتاما (Yasakani no Magatama/ 八尺瓊勾玉) (Yasakani no Magatama) به سلفش^{۶۸}، نینگی (Ninigi/ 瓊瓊杵^{۶۹})، بهارث داد. این شمشیر مقدس (نماد دلیری)، آینه (نماد حکمت)، و جواهر (نماد نیکوکاری) مجموعاً سه نشان سلطنتی (Sanshu no Jingi) (三種の神器/Sanshu no Jingi) (ژاپن شد (Denney, 2011: 321).

شمشیر چمن زن (کوسانانگی نو تسووروگی)، آیینه و جواهر

این نشان‌ها نسل‌به‌نسل میان امپراطوران ژاپن^{۶۹} دست‌به‌دست شد تا آن‌که دوازدهمین امپراطور شمشیر را به جنگ‌جوی افسانه‌ای یاماتو (Yamato/ 大和) داد. یاماتو در میدان نبرد به‌دام افتاد و به محاصره آتش درآمد. او با شمشیر علف‌هایی را که دورش بود چید و دریافت که می‌تواند با این شمشیر باد و آتش^{۷۰} را مهار و علیه مهاجمان از آن استفاده کند^{۷۱}. (Pendergrass, 2015: 50)

۶.۵ کیرین

کیرین (Kirin)^{۷۲} ژاپنی یا کیلین (Qilin/ 麒麟) چینی یا تکنیک نور ویرانگر (devastating lightning technique)^{۷۳} ساسوکه که به‌نام حیوان اسطوره‌ای گاه با اسب تک‌شاخ منطبق می‌شود که غولی است ساخته‌شده از تن اژدها، شاخ، و پاهای گوزن و دم شیر.

در ژاپن، این حیوان در رتبه عالی ترین تمامی حیوانات اسطوره‌ای قرار دارد که بعدازآن اژدها و ققنوس قرار دارند (که تصادفًا نامهای تکنیک‌های ساسوکه نیز است) و موجودی خیرخواه و صلح طلب شمرده می‌شود که خوش‌اقبالی صرف می‌آورد که ظاهراً حتی علفی که بر آن قدم برمی‌دارد را نیز از بین نمی‌برد (<http://kaphinated.livejournal.com/62986.html>).

۶. یافته‌های تحقیق

در بررسی ائمۀ ناروتو می‌توان به یافته‌های زیر دست یافت:

۱. استفاده از آموزه‌های آیین بودایی: مثل تمرين سیچ مود (Sage Mood)^{۷۴} ناروتو بعداز مرگ جیراییا در کوهستان برای خودآگاهی، نشستن، و تمرکز برای جذب چاکرا که از حالات یوگاست، کارما که حضور جدی در عرفان شرق و بودیسم دارد (naruto ياد می‌گیرد خوبی کند تا خوبی ببیند و بتواند دشمنانش را ببخشد). حضور نماد یانگ در شخصیت ناروتو، سفر درونی ناروتو که ریشه در آئین شیتو و بودایی دارد.
۲. ناروتو شخصیت محوری و قهرمان اصلی است. نکته بارز در ساختار شخصیت پردازی ناروتو این است که شخصیت سیاه مطلق و ضدقهرمان ندارد. در روند روایت، مجموعه ناروتو با دو دوست، دو رقیب که از برادر به هم نزدیک‌ترند، دو دشمن که بهترین دوست یک‌دیگرند و دچار جنگی درون خودند، مواجه می‌شویم. داستان ناروتو تقابلی ترازیک بین این دو است.
۳. یکی از مراحل سفر اسطوره گذر از نگهبان و رسیدن به هدف است. ناروتو حکم نگهبان آستانه را دارد. ساسوکه در آخرین و بزرگ‌ترین آزمایش با اهداف واقعی برادر بزرگش که الگویش است آشنا می‌شود و در نقطه اوج پا جای پای او می‌گذارد و در مراحل

تأثیر سینما و اسطوره‌های ژاپن بر اینمه ناروتو (حسین فهیمی و دیگران) ۲۲۷

پایانی به خانه برمی‌گردد. نبرد آخر او با ناروتو نیز نبرد بین خیر و شر نیست، نبرد بین دو تفکر برای رهایی بشر است.

۴. ساکورا، قهرمان زن داستان، درآغاز شخصیتی ضعیف دارد. او به‌واسطه ضعف و عشق خود احساس نیاز به قوی‌شدن می‌کند و برای خود هدفی مشخص می‌کند، با پیر فرزانه و شاگرد او روبه‌رو می‌شود، خود ظاهری اش را کنار می‌زند و درنهایت به شخصیتی متعالی تبدیل می‌شود. مقصدی برای بازگشت ساسوکه؛ کسی که به عنوان روح لطیف حاکم بر داستان متظر قهرمان راه‌گم کرده می‌ماند و به‌واسطه قولی که به او داده می‌شود پُررنگ‌ترین هدف در روایت پایه‌ریزی و پیش برده می‌شود.

۷. نتیجه‌گیری

استوره‌ها و حکایت‌هایشان بخشی از فرهنگ یک سرزمین‌اند که از جانب اجداد و نیاکان نقل، ثبت، و مانا شده‌اند، اما این که روایت‌های بهارث رسیده تا چه حد می‌تواند مورد توجه مردمان امروزی قرار بگیرد مسئله‌ای تأمل‌برانگیز و مورد توجه سینماگران و تولیدکنندگان اینیشن است. سینما براساس ویژگی واقع‌نمایی خود در تلاش است تا همواره باورپذیر باشد، هم ذات‌پنداری کند، و گریزخواهی نماید. اینیشن امروزی این مهم را دریافته است و تلاش می‌کند از این ویژگی‌ها در آثار خود استفاده کند. مجموعه ناروتو سرشار از داستان‌های پُرکشش، با شخصیت‌پردازی و قهرمان‌پروری مستحکم براساس حکایت‌های اساطیری و کهن ژاپن، نمونه‌ایی بارز و نشئت‌گرفته از همین تأثیرات سینمایی است. این مجموعه، بیش از آن که وابسته به کیفیت هنری آن باشد، متأثر از هنر واقع‌نمایی و دورکردن مخاطبان از تماشای یک اثر تخیلی است. شهرت و محبوبیت جهانی ناروتو شاهد این مدعاست که فرهنگ‌های گوناگون به‌رغم ناآشنا بودن با زبان نمادین و نشانه‌ها، مفاهیم، و اندیشه‌های خاص شخصیت‌ها و روایت‌های این مجموعه توانسته‌اند با آن ارتباط برقرار کنند. الگوی روایتی و اساطیری این مجموعه، که براساس دگرگونی و بازشناسی قهرمان پایه‌ریزی شده، بر مبنای واقع‌نمایی سینمایی طراحی شده است. مخاطب، پس از مواجهه با این مجموعه، تبدیل شدن شخصیت ضعیف مجموعه ناروتو را به قهرمانی که هدفی بزرگ پیدا می‌کند و در راستای رسیدن به آن با نفس خود مبارزه می‌کند باور می‌کند، با آن هم ذات‌پنداری می‌کند و می‌تواند تأثیرات گریزخواهی را در او پدیدار سازد. به‌همین‌دلیل، تأثیر سینما و اسطوره‌های ژاپن در مجموعه اینمه ناروتو مشهود و قابل درک است.

پی‌نوشت‌ها

۱. به معنی راه خدایان، دین باستانی کشور ژاپن و دینی چندگانه پرست است. «دین باستانی کشور ژاپن و دینی چندگانه پرست است. در این دین، خدایانی با نام کامی مطرح‌اند که شامل پدیده‌های طبیعی از قبیل باد و طوفان، موجودات طبیعی مانند خورشید، کوه‌ها، رودخانه‌ها، درختان، و صخره‌ها، بعضی از حیوانات و همچنین ارواح نیاکان می‌شود. این کامی‌ها هر کدام مسئول و مأمور کاری یا محافظه و نگهبان گروهی هستند و مسئولیت‌های ویژه خود را دارند». (در این آیین، انسان‌ها پس از مرگ به عالم "یومی" که جهان زیرین و جهان مردگان است و با رودخانه‌ای از عالم زندگان جدا می‌شود، وارد شده و نه به خاطر قدرت خدآگونه، که بدلیل شائینت و عظمت‌شان، در شمار یکی از کامی‌های خانوادگی درمی‌آیند. امپراتور نیز در این آیین در جایگاه پرستش قرار دارد و وطن‌پرستی در آن جایگاه ویژه‌ای دارد. به‌این ترتیب، دین شیتو دینی کاملاً بومی و ملی محسوب می‌شود) (برای اطلاعات بیشتر بنگریزد به اسماارت، ۱۳۸۳: ۳۳۰-۳۴۰). Williams, 2009. با ورود دین بودا به ژاپن، دین بومی ژاپن، شیتو، نیز از دین هندو متأثر شد (برای اطلاعات بیشتر بنگریزد به شایگان، ۱۳۸۶، ج ۲-۴: ۱۳۸۲). Dasgupta, 1952: vol. 1, ch. 2-4.
۲. ناروتو نام مکانی در جنوب ژاپن است که بدلیل گرداب‌هایش مشهور است.
۳. در آیین تتره دین بودا اعتقاد بر این است که در وجود انسان هفت مرکز مهم روحانی و لطیف وجود دارد که چاکرانامیده می‌شوند (شایگان، ۱۳۸۶: ۷۱۵).
۴. سازی ژاپنی به هیئت عود یا ماندولین.
۵. حدود ۶۸۰ م گزارش رویدادهای کهن نام قدیمی‌ترین کتاب تاریخی به‌جامانده در ژاپن است.
۶. حدود ۷۲۰ م از نظر قدمت، پس از کتاب کوجیکی، دو مین کتابی است که به تاریخ کلام‌سیک ژاپن می‌پردازد و به چینی کلام‌سیک نوشته شده است.
۷. نجیبزادگان نظامی و افسر کاست در قرون وسطی و عصر جدید نخستین ژاپن بودند.
۸. جوزف کمبل (Joseph Campbell) (۱۹۰۴-۱۹۸۷ هنولولو) اسطوره‌شناس امریکایی بود.
۹. کونوهاگاکوره به‌ژاپنی 木ノ葉隠れの里 به انگلیسی Konohagakure درلغت به معنی دهکدهٔ مخفی شده در میان برگ درختان یا به اختصار دهکدهٔ مخفی برگ دهکدهٔ اصلی و مخفی سرزمین آتش است.
۱۰. درلغت به معنای سایه.
۱۱. به معنی سایهٔ آب، رهبر دهکدهٔ مخفی مه.
۱۲. به معنی سایهٔ رعد، رهبر دهکدهٔ مخفی ابر.
۱۳. به معنی سایهٔ باد، رهبر دهکدهٔ مخفی شن.
۱۴. به معنی سایهٔ خاک، رهبر دهکدهٔ مخفی صخره.
۱۵. به معنی پنج سایه.

تأثیر سینما و اسطوره‌های ژاپن بر انیمه ناروتو (حسین فهیمی و دیگران) ۲۲۹

۱۶. هاتاکه به معنی زمین زراعی و کاکاشی به معنی مترسک است. شخصیتی ساده‌گیر و در مواردی حتی تبل است. هم‌چنین به کپی نینجا بودن او اشاره دارد.
۱۷. میناتو نامیکازه، شاگرد جیرایا و شخصیتی قوی است.
۱۸. یک جناس است، به معنی مارپیچ، چرخاب یا گرداب.
۱۹. هر شخصیتی تکنیک ویژه خود را دارد.
۲۰. باور عمومی مردم این است که کیتسونه‌ها به شکل زنان زیبا برای فریب‌دادن افراد درمی‌آیند. تکنیک اغواگری ناروتو به حالت تغییر شکل کیتسونه به فولکلور شرق برمنی گردد.
۲۱. Six Paths of Pain : ۱- طریقت روح نیک (Deva-gati) یا (Asura Path) یا (Deva Path)؛ ۲- طریقت آسورا (Asura-gati) یا (Manushya-gati) یا (Human Path)؛ ۳- طریقت انسان (Animal Path)؛ ۴- طریقت حیوان (Tiryagyoni-gati)؛ ۵- طریقت پرتا (Preta Path) یا (Preta-gati) شخصیتی سیری‌ناپذیر و نیازمند. آن‌ها همچنین با اعتیاد و سواس پیوند خورده‌اند؛ ۶- طریقت ناراکا (Naraka Path) یا (Naraka-gati) ناحیه جهنم و حشتناک‌ترین ناحیهٔ شش مسیر است.
۲۲. آخرین بازمانده از خاندان اوچیهای و بنابراین خصوصیت این اصل و نصب، یعنی شارینگان، را داراست.
۲۳. دوست شاه و شوالیه‌ای افسانه‌ای و مشهورترین شهسوار از جمع شوالیه‌های میزگرد بهترین شوالیه او بود که گوئینیر، ملکه و همسر آرتور، را به معشووقگی خود گرفت.
۲۴. مارلین مشهورترین جادوگر در اساطیر انگلیسی است. در افسانه‌ها او هم عصر پادشاه آرتور بوده است.
۲۵. ساسوکه از خاندان اوچیها و تکنیکهای این خاندان بر اساس شارینگان است. او وارث ایندر است.
۲۶. این تکنیک از نسل خاندان هیوگا (日向国 Hyūga) است که با مرور زمان و یک سری حوادث به شارینگان تبدیل شده است. وقتی دارندگان شارینگان یک تکنیک را می‌بینند می‌توانند آن را حفظ کنند و حتی می‌توانند درک کنند که چه مقدار چاکرا نیاز دارند و چگونه می‌توانند از حرکات دست آن استفاده کنند.
۲۷. آسورها از اسطوره‌های هند آمدند و به عنوان روح طبیعت شناخته می‌شوند که دربرابر خدایان قرار دارند. آنان تشنۀ قدرت‌اند و با خدایان برابری می‌کنند که البته در طول تاریخ به‌واسطه گناهان به موجوداتی دون‌مایه تبدیل شدن.
۲۸. در بودایی و متون ژاپنی با نام ساکرا شناخته می‌شود، از اساطیر هند است. او آذرخش را رهبری می‌کند و بر فیلی به نام ایراواتا (Airavata) سوار است.
۲۹. به آن دختر این اجراه داده شده بود که هر مردی را به عنوان همسر پیذیرد و او پیرمردی آسورایی را که می‌دانست ایندرای تغییر شکل داده است انتخاب کرد.

۳۰. بهسبب زیبایی و حیات کوتاهش در ژاپن محبوب است و از جنبه تاریخی با سامورایی‌ها ارتباط دارد.
۳۱. می‌توان در کل نام او را مزرعه بهاری شکوفه‌های گیلاس ترجمه کرد.
۳۲. در اینیمه ناروتو، ارواح پلید یا هیولاها دم دار (بیجوها) براساس تعداد دم‌هایشان نام‌گذاری می‌شوند.
۳۳. تانوکی‌ها حیواناتی دارای قدرت‌های مافوق طبیعی شیادانه‌اند. آن‌ها پستانداران ساکن ژاپن‌اند که ظاهری بین سگ و راگون دارند و در بین اشباح حیوانی غیب کیتسونه است (Brenner, 2007: 187).
۳۴. هیولاها گربه‌سان در ژاپن محبوب‌اند. گفته می‌شود گربه دو-دم در اساطیر گربه‌ای است قدیمی که دم‌ش به دو قسم تقسیم شده است. این گربه‌ها عظیم‌الجثه‌اند. دو-دم را روح زنده نامیدند. او نیز یوگیتو از قوم رعد و ساکن دهکده ابر پنهان است.
۳۵. هیولا‌ای نهنگ‌مانند است.
۳۶. لاک‌پشت‌ها گونه‌ای متداول در داستان‌های کل دنیايند و هیولاها دریابی در لاک‌پشت سه-دم کل ژاپن وجود دارند.
۳۷. در اسطوره ساتوری جانور گوریل مانندی ساکن کوه است. در داستان سنتی چینی دیگری، «سفر به اختر»، میمون جوانی به نام سون ووکونگ به ماجراجویی می‌پردازد. این داستان منبع الهام نویستگان دیگر مثل آکیرا توریاما در داستان دراگون بال هم بوده است. در جایی دیگر آمده است این شخصیت از چهار‌دُمی افسانه‌ای به نام سوکوو الهام گرفته شده است. سوکوو چهار‌دُم و گازی سمی در تمام بدنش دارد. در اساطیر ژاپن و افسانه‌ها به صورت موجودی با سر خروس و بدن ماری با چهار دُم آورده شده که این خروس و مار در بدن سوکوو به صورت زوجی خوش‌بخت در کوه فوجی زندگی می‌کنند.
۳۸. بیجویی با شکل سگی پنج-دم است. هریک از دم‌های او نماینده یکی از عناصر پنج‌گانه آتش، باد، آب، خاک، و آذرخش‌اند که زمانی که استفاده می‌شوند می‌توانند ویرانی بهار آورند. توانایی او در استفاده همه عناصر و تلفیق آن‌هاست البته هریک از این عناصر به تنها یکی می‌تواند فاجعه بهار آورند.
۳۹. اسب دلفینی.
۴۰. شکم‌پایان نوعی از حشرات‌اند. آن‌ها در محل‌های گوناگون از جمله رودخانه‌ها، بیابان‌ها، اقیانوس‌ها و غارها زندگی می‌کنند. در اسطوره سازاعه- اونی حلزون شیطانی با توانایی تغییر‌شکل است. نام سایکن از اسطوره‌ای چینی گرفته شده است.
۴۱. حلزون بی‌صدف.
۴۲. سوسک‌های کرگدنی از جمله انواع سوسک‌های موجود در دنیايند. آن‌ها هم‌چنین به تناسب جهشان از قوی‌ترین حیوانات روی زمین به حساب می‌آيند.
۴۳. چوم ای.

تأثیر سینما و اسطوره‌های ژاپن بر اینمه ناروتو (حسین فهیمی و دیگران) ۲۳۱

۴۴. زمانی که هشت-دم به دهکده مخفی ابر حمله کرد، او را در بدن فوکای مهر کردند ولی، بهدلیل وحشی گری و کترل ناپذیربودن او، فوکای کترل او را از دست داد و هشت-دم آزاد و به فرم واقعی اش تبدیل شد.

۴۵. گیوکی.

۴۶. به واسطهٔ تکنیک‌های (Ninjagakure no Sato/ 潟潮隠れの里 Uzushiogakure no Sato) نینجاها را روستای مخفی جریان چرخشی مهر کردن شان Fuuinjutsu/ 封印術 شهرت داشتند.

۴۷. اندک نینجاها بی‌یار هستند که قادرند نیروی بیجوها را مهار کنند.

۴۸. دنای شش طریقت.

۴۹. فقط سنجو هاشیراما (Senju Hashirama/ 千手柱間) اولین هوکاگه، اوچیها مادران، یاگورا ヤガラ (Yagura) (پنجمین میزوکاگه)، کیلربی و اوزو ماکی ناروتو توانایی مهار آنها را در حالت طبیعیشان داشتند.

۵۰. جیریا، فرزند گاتا، فرمانروایی در جزیرهٔ نه استانی کیوشیو است.

۵۱. به معنی بامداد، گروهی نینجا هستند که بیرون از تشکیلات روستاهای مخفی شکل گرفتند.

۵۲. نینجای گریخته از ایواگاکوره (دهکده مخفی سنگ) عضوی از گروه سپاه انفجار بود. دی (Dei) (به معنی گل که اشاره به استفاده او از خاک و گل دارد و دارا (Dara) از اسطوره ژاپنی دایدارابوچی (Daidarabotchi) گرفته شده است.

۵۳. به معنی راسو است که در ژاپن به موزی گری، شیطان صفتی، فال بد شهرت دارد و مربوط به مرگ است. توانایی هیپنوتیزم و تصرف انسان‌ها را داراست و طبیعت نیرنگ‌آمیز راسو هم علامت رفتار پرسوئتفاهم و مقاصد مخفی اوست.

۵۴. نینجای گریخته از تاکیگاکوره (دهکده مخفی آبشار) با سطح اس (یکی از شش سطح طبقه‌بندی تکنیک‌ها که در ردهٔ جونین و کاگه استفاده می‌شود)، بهدلیل نامیرابودن او همراه با هیدان و کیسامه با عنوان زامبی از آن‌ها یاد می‌شود. طراحی شخصیت کاکوزو از اسطوره‌ای به نام کوچیساکه اونا می‌باشد. این اسطوره در طول دهان تا گوشش شکافی دارد که زیر ماسکی پنهان شده و ماسک کاکوزو هم به همین شکل است.

۵۵. به عنوان هیوای دهکده مخفی مه مورد ترس دیگران بوده است. او نینجای سطح اس، از کیریگاکوره (دهکده مخفی مه در سرزمین آب) و یکی از هفت نینجای شمشیرزن مه، است که به آکاتسوکی پیوست. نام کیسامه به معنی کوسهٔ شیطانی است و در طراحی شخصیت او از سامه بیتو (Samebito) موجودی در داستانی به همین نام نوشته لافکادیو هرن ۵۵ الهام گرفته شده. سامه بیتو کوسه ای انسانی شده است که با پوست سیاه، چشمانی به رنگ سبز زمردی، صورتی شیطانی و ریشی مثل ریش اژدها تصویر شده [\(https://en.wikipedia.org/wiki/Samebito\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Samebito).

۵۶. نماد چینی نیروهای دوگانه‌اند، شامل اصل فعال یا نرینه (یانگ) و اصل منفعل یا مادینه (یین)

۵۷. باوجودی که بسیاری از اصطلاحاتی که به تکنیک‌های عمومی نینجوتسو اشاره دارند از سنت بودایی است، آنها که به شارینگان مربوط است از دین دیگر ژاپن، یعنی شیتو، گرفته شده است. نام تکنیک منگکیو شارینگان (Mangekyo sharingan jutsu) کاکاشی (کومی) از دین دیگر ژاپن، یعنی دین آینو (The Ainus or the Aynu/アイヌ؛ آینو بومیان شمال ژاپن‌اند و انسوهی از خدایان خود یا کامویی را دارند) می‌آید. هرچند این نام امروزه بیشتر به «قوت و شائیت خدایان» معنا می‌دهد.
۵۸. سوسانو یک جنگده عظیم بوسیله چاکرای استفاده کننده تشکیل می‌دهد که استفاده کننده را احاطه می‌کند. چاکرای مصرف شده توسط سوسانو بسیار زیاد است و در صورت وجود پداوند غیرقابل نفوذ، به چشم فشار وارد می‌شود.

59. <http://whatever-wip.blogspot.com/2012/04/japanese-mythology-behind-sharingan.html>

۶۰. نبرد بزرگی شکل گرفت که قبیله اوچیها نباید شکست می‌خورد. ایزانگی به چیزی بی‌نهایت ارزش‌مند تبدیل شد. ولی باوجود چند استفاده کننده از ایزانگی، هرجو مرج خاندان اوچیها را فرا گرفت. زمانی که شخص استفاده کننده از ایزانگی در تله ایزانامی افتاد و نتیجه اصلی را پذیرید و دیگر از ایزانگی استفاده نکند واقعیت حلقه متوقف می‌شود. این تکنیک شخص را به‌سوی پذیرفتن سرنوشت هدایت می‌کند و او هیچ اصرار به تغییرش ندارد.

۶۱. غار صخره آسمانی.

۶۲. هشتدم یاماتا نو اوروچی، بیجوبی مارگونه با چشمانی قرمز بهرنگ خون، هشتسر، و دارای قدرت شیطانی و نماد شیطان است. هریک از سرهای یاماتا نو اوروچی سمبلي را معرفی می‌کند.

۶۳. شاید بتوان دلیل شهرت سوسانو را به قتل رساندن هیولای هشت سر یاماتا نو- اوروچی دانست. سوسانو بعداز تبعید از بهشت زوجی را یافت که با زاری دختر هشتمشان، کوشیناداهیمه، را برای خورده‌شدن پیش یاماتا نو- اوروچی می‌فرستادند (هفت دختر دیگر قبل خورده شده بودند). سوسانو با قدرت و حیله آن موجود را شکست داد و راز شمشیر کوسانانگی را کشف کرد.

۶۴. الکلی که از برنج تهیه می‌شود.

۶۵. لغت (Katana) در زبان ژاپنی باستان به معنی شمشیر است.

۶۶. شمشیر جمع آوری ابرهای آسمان.

۶۷. سنگ قیمتی.

۶۸. در اینجا، منظور ادامه‌دهنگان خاندان است.

۶۹. امپراطوری ژاپن، از سال ۶۶۰ ق.م، زمان تأسیس دولت در این سرزمین درنظر گرفته می‌شود.

۷۰. باد و آتش در آیین شیتو از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند.

۷۱. نبرد نهایی ساسوکه و ایتاچی نیز مشخصاً بازتاب این اسطوره است. ساسوکه مار هشت سر اوروچیمارو را آشکار می‌کند که سرش توسط سوسانوی ایتاچی جدا شود، ... سوسانو با شمشیر سر مار را جدا می‌کند. اوروچیمارو دوباره ظاهر می‌شود. اوروچیمارو اغلب از شمشیر کوسانگی که در بدن خودش مخفی کرده است استفاده می‌کند و سوسانو با استفاده از سپر نفوذناپذیر آینه یاتا از ایتاچی حمایت می‌کند. آماته‌راسو با برادر دیگرش، تسوکویومی، هم رابطه بدی داشت که بهمین سبب هر غروب، زمانی که او با برآمدن شب می‌آورد، آماته‌راسو آسمان را ترک می‌کند. در معنای دقیق، تسوکویومی تردید است، اما برخی معتقدند که بخش «یومی» از جهان زیرین، که ایزانگی به آن سفر کرد، ریشه گرفته است و شاید بهمین سبب گن جوتسو تسوکویومی ایتاچی برای آنانی که ضد اویند شیوه به جهنم تشخص یافته است.

۷۲. گفته می‌شود این اسطوره نشانه‌ای خوب است که موفقتی، آرامش، و آمدن یا گذشتن فرمانروایی خوب بهمراه دارد. کیرین برای نمونه به صورت پولکدار و سُم‌دار و دارای بخش‌هایی از حیوانات مختلف نمایش داده می‌شود. آن‌ها معمولاً طلایی یا چند رنگ‌اند.

۷۳. آذرخش طبیعی را از ابرها (بر عکس تکنیک تولید آذرخش) به سمت هدف هدایت می‌کند. زمانی که آذرخش بیرون کشیده می‌شود، صرف چاکرا برای هدایت آن کم است، هرچند امکان استفاده از این تکنیک در هر جنگ فقط یکبار است؛ چراکه ابرها بعداز کشیده شدن انرژی آذرخش محو می‌شوند.

۷۴. سیچ مود حالتی قدرت‌یافته است که می‌توان با ترکیب انرژی طبیعی و چاکرای فرد به آن دست یافت. این حالت منجر به خلق چاکرای سنجوتسو می‌شود که به فرد کمک می‌کند انرژی را درک و جمع کند.

کتاب‌نامه

اسمارت، نینیان (۱۳۸۳). تجربه دینی بشر، ترجمه مرتضی گودرزی، ج ۱، تهران: سمت.
الیاده، میرچا (۱۳۷۴). اسطوره، رؤیا، راز، ترجمه رؤیا منجم، تهران: فکر روز.

برسون، روبر (۱۳۸۲). یاداشت‌هایی درباره سینماتوگراف، ترجمه بهرنگ صدیقی، تهران: نشر مرکز.
بزرگ بیگدلی، سعید و سیدعلی قاسمزاده (۱۳۸۹). «عمله‌ترین جریان‌های رمان‌نویسی معاصر در انعکاس روایت‌های اسطوره‌ای»، فصل نامه تخصصی پیک نور زبان و ادبیات فارسی، س ۱، ش ۱، تابستان.
بندازی، جیان آلبرتو (۱۳۸۵). یک صد سال سینمای اینیمیشن، ترجمه سعید توکلیان، تهران: انتشارات دانشکده صدا و سیما.

پیگوت، ژولیت (۱۳۸۴). اساطیر ژاپن، ترجمه باجلان فرخی، تهران: اساطیر.
روزنبرگ، دونا (۱۳۷۹). اساطیر جهان: داستان‌ها و حماسه‌ها، ترجمه عبدالحسین شریفیان، تهران: اساطیر.
ستاری، جلال (۱۳۸۳). اسطوره در جهان امروز، تهران: نشر مرکز.
شایگان، داریوش (۱۳۸۶). ادیان و مکتب‌های فلسفی هند، تهران: امیرکبیر.

عبدلی، محمد و راضیه کرکنی (۱۳۹۲). اسطوره‌های شرق، تهران: جمال هنر.
کمبل، جوزف (۱۳۸۰). قادرت اسطوره: گفت و گو با بیل مویز، ترجمه عباس محبر، تهران: نشر مرکز.
کمبل، جوزف (۱۳۸۹). قهرمان هزارچهره، ترجمه شادی خسروپناه، تهران: گل آفتاب.
نامور مطلق، بهمن (۱۳۹۲). درآمدی بر اسطوره‌شناسی، تهران: سخن.

- Ashkenazi, Michael (2003). *Handbook of Japanese Mythology*, California, ABC-CLIO.
- Aston, W. G. (1896). "Book I: The Age of the Gods", in: *Supplement: Nihongi, Chronicles of Japan from the Earliest Times to A.D. 697*, London: Kegan Paul, Vol. I.
- Brenner, Robin E. (2007). *Understanding Manga and Anime*, London: Green Wood Publishing Group.
- Cirlot, J. E. (2001). *A Dictionary of Symbols*, Trans. from the Spanish by Jack Sage, London: Routledge & Kegan Paul Ltd.
- Clements, Jonathan and Helen McCarthy (2006). *The Anime Encyclopedia- A Guide to Japanese Animation since 1917*, California, Published by Stone Bridge Press.
- Dasgupta, Surendranath (1952). *A History of Indian Philosophy*, Delhi: Motilal Banarsiadas Publ., Vol. 1.
- Denney, John W. (2011). *Respect and Consideration*, United States, Lulu.com.
- Griffis, William Elliot (1880). *Japanese Fairy World: Stories from the Wonder-Lore of Japan*, New York, Steam Printing House.
- Ingulsrud, John E. and Kate Allen (2009). *Reading Japan Cool, Patterns of Manga Literacy and Discourse*, United Kingdom: The Rowman & Littlefield Publishing Group.
- Johnson-Woods, Toni (2010). "Introduction", in: *Manga: An Anthology of Global and Cultural Perspectives*, Toni Johnson-Woods (ed.), New York: The Continuum International Publishing Group In.
- Pendergrass, Rocky (2015). *Mythological Swords*, United States, Lulu.com.
- Shirane, Haruo (2012). *Traditional Japanese Literature: An Anthology, Beginnings to 1600 (Translations from the Asian classics)*, Columbia University Press.
- <http://www.narutofanwiki.com/page/Naruto+Fuuinjutsu+Genryuu+Kyuu+Fuujin>.
- <http://kaphinated.livejournal.com/62986.html>.
- <http://whatever-wip.blogspot.com/2012/04/japanese-mythology-behind-sharingan.html>.
- <http://kaphinated.livejournal.com/62986.html>.